

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU alm. del - Bilag 340
Offentligt

Til
Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Folketinget
Christiansborg
1218 København K

7. april 2006.

Det Økologiske Råd har den 6. april 2006 sendt nedenstående brev til miljøminister Connie Hedegaard, hvor vi korrigerer en række oplysninger, der fremkom i Samrådet den 15. marts og foreslår en række initiativer for at reducere indholdet af pesticidrester i dansk frugt og grønt.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen
Hans Nielsen

6. april 2006.

Miljøminister
Connie Hedegaard
Højbro Plads 4
1200 København K

Kære Connie Hedegaard,

Det Økologiske Råd overværede Samrådet om pesticidrester i frugt og grønt i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 15. marts og ønsker på den baggrund at korrigere en række af de oplysninger, der fremkom i Samrådet og at foreslå dig at tage en række initiativer på pesticidområdet.

1. Pesticidforbruget er ikke faldende.

Du oplyste i samrådet, at pesticidforbruget falder totalt set, hvilket ikke er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddelstatistik, der viser et stigende forbrug.

Tabel 1: Pesticidforbruget i landbruget 2000-2004 beregnet som behandlingshyppighed.

	2000	2001	2002	2003	2004
Behandlingshyppighed	2,00	2,09	2,04	2,17	2,18

Kilde: Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddelstatistik 2000-2004.

Det Økologiske Råd er opmærksom på, at forbruget af pesticider i gartneri og frugtavl ikke indgår i den opgjorte behandlingshyppighed, og at der ikke i Danmark bliver foretaget nogen separat opgørelse af pesticidforbruget i gartneri og frugtavl, således som det er tilfældet i bl.a. Sverige.

Det Økologiske Råd har imidlertid forsøgt at få et billede af udviklingen i pesticidforbruget ved at gennemgå Miljøstyrelsens liste over godkendte bekæmpelsesmidler i 2005 og finde de aktivstoffer, der er godkendt til bekæmpelse af svampeangreb i æbler. Det drejer sig om i alt 9 aktivstoffer.

Tabel 2: Oversigt over solgt kg aktivstof af de 9 svampemidler, der er godkendt til anvendelse i æbler.

Solgt kg aktivstof	2000	2001	2002	2003	2004
Bitertanol	1.103	1.128	1.149	1.004	1.004
Captan	8.562	1.380	10.240	7.104	10.400
Dithianon	5.550	9.143	7.568	2.275	1.911
Kreosim methyl	114	632	652	808	858
Mancoceb	32.575	28.350	35.030	32.073	32.301
Pyrimethanil	2.316	0	1.560	240	677
Svovl	5.014	4.694	4.320	8.956	9.885
Tolyfluanid	1.550	1.760	1.728	5.348	8.080
Triforin	653	576	536	1.058	274
I alt	57.337	47.663	62.783	58.886	65.390

Det Økologiske Råd har i tabel 2 opgjort forbruget af disse 9 aktivstoffer i årene 2000-2004 og fratrukket den andel, som landbruget er tilskrevet i Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddelstatistik. Tilbage er således det forbrug, der er anvendt i frugt, grønt og pryddplanter.

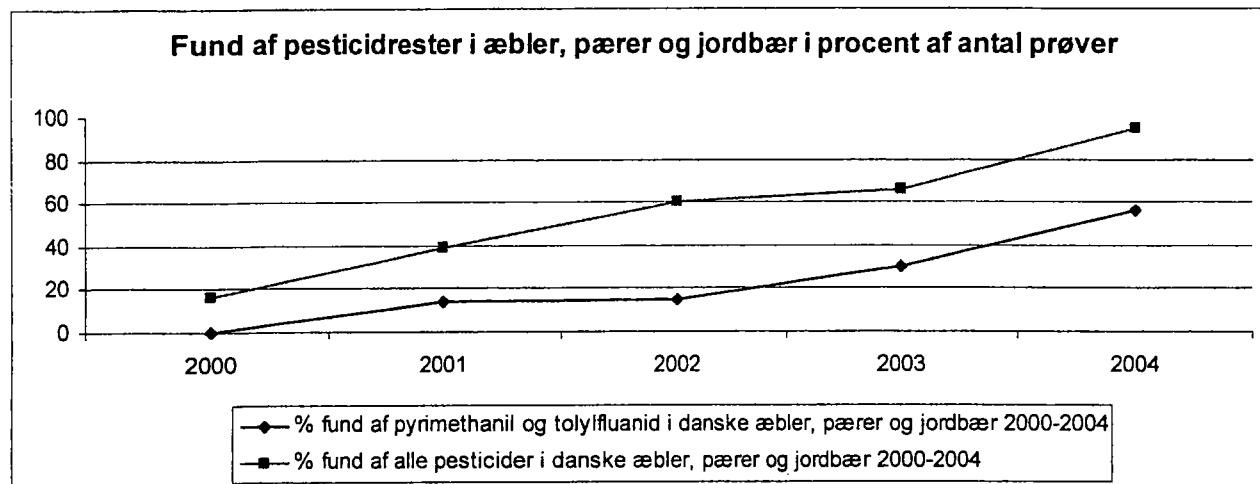
Som det fremgår af tabel 2, har forbruget i alle de seneste 3 år ligget højere end i de forudgående 2 år, og forbruget i 2004 er det højeste i de seneste 5 år.

Det Økologiske Råd ønsker på den baggrund at få oplyst på hvilket grundlag du mener, at forbruget falder totalt set, og om du har dokumentation for et faldende pesticidforbrug i gartneri og frugtavl.

2. Det Økologiske Råds figur i Altinget den 20. februar over fund af pyrimethanil og tolyfluanid er ikke misvisende

I Samrådet kritiserede du Det Økologiske Råd for i Altinget den 20. februar 2006 at have anvendt en kurve over fund af tolyfluanid og pyrimethanil i æbler, pærer og jordbær i perioden 2000-2004. Du fremførte, at datagrundlaget ikke var sammenligneligt for disse år, fordi tolyfluanid først i 2003 blev godkendt til anvendelse i bl.a. æbler og pærer, og der var ikke taget højde for, at de erstattede andre midler, der ellers ville have givet pesticidrester.

Det Økologiske Råd bragte kurven for at vise, at det er disse 2 stoffer, der er hovedårsagen til de stigende pesticidfund i dansk frugt og bær i de senere år. For at tydeliggøre dette yderligere har vi i nedenstående figur 1 også angivet kurven for alle pesticidrester, der er fundet i perioden 2000-2004.

Figur 1: Fund af alle pesticidrester og fund af pyrimethanil og tolylfluanid i danske æbler, pærer og jordbær i 2000-2004 i procent af antal prøver.

Figur 1 dokumenterer, at det i meget høj grad er pyrimethanil og tolylfluanid, der er årsag til det stigende antal fund af pesticidrester. I ud af 100 prøver foretaget af Fødevarestyrelsen i 2000 blev der gjort 16 fund af pesticidrester, mens der i ud af 100 prøver i 2004 blev gjort 94 fund og heraf skyldtes de 56 pyrimethanil og tolylfluanid. Figuren viser også, at de pesticider, der blev anvendt inden tolylfluanid blev godkendt i 2001 (jordbær) og i 2003 (æbler og pærer) stort set ikke førte til pesticidrester i æbler, pærer og jordbær.

Det Økologiske Råd afviser på dette grundlag din kritik af, at figuren i Altinget den 20. februar 2006 overdriker stigningen i fund af pesticidrester.

3. Forbruget af tolylfluanid og pyrimethanil skal ophøre for at minimere indholdet af pesticidrester i dansk frugt og bær

Det Økologiske Råd har i går i Miljøstyrelsen haft aktindsigt i de restkoncentrationsforsøg, der har ligget til grund for godkendelsen af tolylfluanid og pyrimethanil. Det fremgår af disse forsøg, at en kortere sprøjtefrist ikke vil have nogen væsentlig effekt på indholdet af pesticidrester, og at der stadig findes pesticidrester i æbler og pærer mange måneder efter høst. Problemerne med det stærkt stigende antal fund af tolylfluanid og pyrimethanil i dansk frugt og bær kan derfor kun løses ved at anvendelsen af disse pesticider bringes til ophør.

Det Økologiske Råd anmoder dig på den baggrund om at påtage dig et medansvar for at bevare en dansk produktion af frugt og bær. Det forudsætter, at der kan opnås en merpris som følge af en højere kvalitet, herunder et minimalt indhold af pesticidrester. Du anmodes derfor om at medvirke til, at der straks bliver udarbejdet dyrkningsvejledninger for frugt og bær og især for æbler, pærer og jordbær, hvor der ikke anvendes tolylfluanid og pyrimethanil, samt at medvirke til at der indføres et forbud mod anvendelse af disse pesticider.

4. De eksisterende dyrkningsvejledninger reducerer ikke pesticidforbruget eller indholdet af pesticidrester.

I Samrådet fremhævede du de nye dyrkningsvejledninger som et vigtigt element i reduktionen af pesticidforbruget og indholdet af pesticidrester i frugt og grønt. Det Økologiske Råd har gennemgået dyrkningsvejledninger og konstateret, at de ikke lever op til pesticidplan 2004-2009.

Citat fra Pesticidplan 2004-2009:

"For hver enkelt hovedafgrøde såsom jordbær, æbler, pærer, gulerødder og salat vil der i 2004 blive udarbejdet dyrkningsvejledninger (datablade) med konkrete anvisninger til avlerne om, hvordan og hvor meget at pesticidforbruget kan reduceres, således at disse vejledninger kan bringes i anvendelse ude hos de enkelte avlere senest 2005.

Sigtet med databladene er således at nedsætte forbruget af pesticider. Databladene giver mulighed for, at den enkelte gartner eller frugtavlser kan vurdere eget forbrug i forhold til angivelserne i databladene. Hermed synliggøres effekten af initiativet også for den enkelte avler. I forbindelse med den særlige status for opfyldelsen af den samlede strategi vil effekten af initiativet blive vurderet."

Ingen af dyrkningsvejledningerne angiver, hvor meget pesticidforbruget kan reduceres, og de giver heller ikke den enkelte gartner eller frugtavlser mulighed for at vurdere sit eget forbrug i forhold til angivelserne i databladene – f.eks. i dyrkningsvejledningen for æbler.

Og kun i dyrkningsvejledningen for jordbær omtales spørgsmålet om pesticidrester, selv om det er regeringens mål, at restkoncentrationsindholdet i dansk producerede fødevarer er mindst muligt.

I dyrkningsvejledningen for jordbær står:

"For at mindske risikoen for restindhold af pesticider i jordbær anbefales det, at Euparen Multi ikke anvendes i den sidste afsluttende svampesprøjtning, selvom sprøjtefristen på 7 dage sagtens kan overholdes."

I dyrkningsvejledningen for jordbær anbefales der 4-6 årlige sprøjtninger med Euparen Multi, mens der på etiketten på Euparen Multi "kun" anbefales 4 årlige sprøjtninger. Dyrkningsvejledningen omtaler også forebyggende sprøjtninger mod jordbærsortråd med 2-3 sprøjtninger på udløberne fra afsluttet plukning, mens der på etiketten kun omtales 1 sprøjtning efter høst.

Dyrkningsvejledningen anbefaler således ikke et reduceret pesticidforbrug, men et øget pesticidforbrug.

Det Økologiske Råd finder, at en generel anvendelse af forebyggende sprøjtninger mod jordbærsortråd giver et helt unødvendigt og urimeligt højt pesticidforbrug, og at det er i modstrid med den danske pesticidpolitik at der sprøjtes, uden at en skadevolder er påvist eller sandsynliggjort. Forebyggende sprøjtninger mod jordbærsortråd bør kun tillades/anbefales på baggrund af en konsulenterklæring om, at der er et begrundet behov for sprøjtning.

Dyrkningsvejledninger er endvidere meget uens, idet der i nogle dyrkningsvejledninger er angivet sorter, der er resistente over for skadevoldere, mens de i andre tilfælde ikke er angivet. F.eks. oplyses det, at sorter, der er resistente mod salatbladlus vinder større og større udbredelse, og at brug af resistente sorter absolut er en effektiv metode til at undgå problemer med salatbladlus, men det oplyses ikke, hvilke sorter, der er resistente og hvilke der ikke er.

Dyrkningsvejledningerne for frugt og grønt mangler således angivelser af:

- hvad pesticidforbruget kan reduceres til,
- hvilke pesticider der giver pesticidrester, og som avlerne derfor så vidt muligt skal undgå at anvende tæt på høst, samt
- hvilke sorter der er resistente, og hvilke der ikke er resistente over for skadevoldere som salatbladlus m.m.

Det Økologiske Råd finder på den baggrund, at dyrkningsvejledningerne ikke er velegnede til at fremme en reduktion af pesticider og indholdet af pesticidrester i frugt og grønt, idet de hverken synliggør avlernes eventuelle overforbrug af pesticider eller deres muligheder for at undgå pesticidrester ved valg af sprøjtemiddel og ved valg af resistente sorter.

Det Økologiske Råd opfordrer dig på den baggrund til at tage initiativ til, at der bliver udarbejdet nye dyrkningsvejledninger, der både promoverer en minimering af indholdet af pesticidrester i afgrøderne og en reduktion af pesticidforbruget.

5. Der er også behov for vejledende behandlingshyppigheder og måltal for frugt og grønt

Du oplyste i Samrådet, at det ifølge Kirsten Jensen Udvalgets rapport ("Rapport fra udvalget til vurdering af konsekvenserne af en nedsat pesticidanvendelse i gartneri og frugtavl, Bekæmpelsesmiddelforskning fra Miljøstyrelsen Nr. 70, 2003") ikke er muligt at fastsætte behandlingshyppigheden for frugt og grønt, således som det er tilfældet for landbrugsafgrøder, fordi der er tale om mange afgrøder med en relativ lille arealstørrelse.

Det er imidlertid muligt at fastsætte vejledende behandlingshyppigheder og måltal ligesom i landbruget ved at tage udgangspunkt i såvel forsøgsresultater som sprøjtejournaler. I Kirsten Jensen Udvalgets rapport er der faktisk angivet behandlingshyppigheder for en række frugt og grønt. For æbler er der angivet, at behandlingsindekset for 1998-2000 var på 24,5 for IP-avlere og på 27,1 for ikke IP-avlere, og at behandlingsindekset er faldet fra 25,5 i perioden 1994-1996 for IP-avlere. For pærer var behandlingsindekset i 1998-2000 på 15,4, mens det for jordbær var ca. 11. På samme måde kunne der opgøres et behandlingsindeks for æbler, pærer og jordbær m.m. for 2001-2004, så udviklingen i forbruget kunne følges.

Erfaringer fra landbruget viser, at offentliggørelse af vejledende behandlingshyppigheder og måltal har en betydelig effekt på pesticidforbruget, fordi det så bliver synligt for den enkelte landmand, om han har et overforbrug af pesticider eller ej. Avlerne af frugt og grønt har således i dag ringere muligheder end landmændene for at vurdere, hvor deres forbrug ligger i forhold til andre avlere af frugt og grønt. Det er derfor vigtigt, at der offentliggøres vejledende behandlingshyppigheder og måltal for de enkelte afgrøder inden for frugt og grønt ligesom for landbrugsafgrøder.

Manglen på klare mål for reduktionen af pesticidforbruget i gartneri og frugtavl betyder, at der ikke kan forventes nogen stor effekt af den rådgivning, der nu gennemføres for at reducere pesticidforbruget.

Det Økologiske Råd har fået oplyst fra Landscentret, at der ikke i forbindelse med de nuværende virksomhedsbesøg udarbejdes handlingsplaner, som det er tilfældet i landbruget. Det betyder, at det ikke i gartneri og frugtavl er muligt at dokumentere effekten af rådgivningsindsatsen, således som det er tilfældet i landbruget.

Det Økologiske Råd opfordrer dig på den baggrund til at tage initiativ til, at der også ved virksomhedsbesøgene i gartneri og frugtavl udarbejdes handlingsplaner, som det er tilfældet i landbruget for at reducere pesticidforbruget og indholdet af pesticidrester, og så effekten af rådgivningsindsatsen kan måles.

6. Den danske produktion af frugt og grønt kræver en merpris for at overleve

Hvis den konventionelle danske produktion af frugt og grønt skal overleve i fremtiden, skal der kunne opnås en merpris i forhold til udenlandske produkter som følge af højere kvalitet herunder et lavere pesticidforbrug og et lavere indhold af pesticidrester. I danske æbler blev der i 2004 fundet 13 pesticidfund i 32 prøver svarende til 41%. I New Zealandske æbler var der til sammenligning 1

pesticidfund i 3 prøver svarende til 33%. Der er således ikke holdepunkt for at påstå, at der - efter de senere års voldsomme stigninger i fund af pesticidrester i danske æbler - i alle tilfælde er markant færre pesticidrester i dansk frugt end i udenlandsk.

7. Revurderingen af pesticider bør prioriteres

Det Økologiske Råd finder det beklageligt, at Miljøstyrelsen ikke i de senere år har haft ressourcer til at overholde fristen på 10 år for revurdering af bekæmpelsesmidler, men ser med tilfredshed, at problemet forventes løst ved udløbet af 2007.

Det Økologiske Råd finder imidlertid, at der indtil da bør foretages en prioritering, således at de pesticider, der medfører pesticidrester i frugt og grønt altid overholder 10 års fristen, idet der i forbindelse med revurderingen af disse pesticider er en særlig grund til at vurdere, om der både skal ske indskrænkninger i midlets anvendelsesområde, dets dosering og dets sprøjtefrister.

8. Mange fejl i sprøjteudstyr - og i frugtavl kontrolleres det slet ikke

Plantedirektoratets eftersyn af sprøjteudstyr skal sikre, at sprøjteudstyret fungerer korrekt og omfatter bl.a. kontrol af tryk, utætheder, indstilling af dyser, sprøjtebom, ventiler m.m.

Plantedirektoratet har imidlertid slet ikke udstyr til at kontrollere, om der er fejl ved de tågesprøjter, der anvendes i frugtplantager. Plantedirektoratet kontrollerer i dag kun ca. 150 marksprøjter om året ud af i alt ca. 15.000 sprøjter, der anvendes i landbrug og gartneri. Af de kontrollerede sprøjter havde 61% i 2005 større eller mindre fejl. Selv om der i fremtiden vil blive foretaget kontrol af 600 marksprøjter årligt, så er det helt utilstrækkeligt til at løse problemet med fejl ved marksprøjter, og problemet med kontrol af tågesprøjter forbliver stadig uløst. Det er ifølge Kirsten Jensen Udvalgets rapport givet, at god sprøjte teknik ved behandlingen spiller en afgørende rolle for pesticidrestindholdets størrelse.

Der er ikke hjemmel i den danske lovgivning til, at Plantedirektoratet kan sanktionere jordbrugere, hvis sprøjteudstyr ikke lever op til miljøstandarderne. Loven omfatter alene bestemmelser om at sprøjteudstyr skal gennemgå eftersyn. I forbindelse med eftersynet oplyser Plantedirektoratet jordbrugeren om konstaterede mangler ved udstyret, men det har ikke mulighed for sanktionsmæssig opfølgning.

Det Økologiske Råd anbefaler, at der indføres obligatorisk kontrol af alt sprøjteudstyr i gartneri og frugtavl, og at kontrollen både skal omfatte egenkontrol og stikprøvekontrol, og at der skabes mulighed for sanktioner over for de avlere, hvor der konstateres fejl eller mangler ved sprøjteudstyret.

9. Forslag til initiativer over for pesticidforbruget og pesticidrester i frugt og grønt

1. En årlig afrapportering af pesticidforbruget i dansk gartneri og frugtavl i Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddelstatistik ligesom i Sverige, så det er muligt at følge udviklingen i forbruget.
2. En årlig afrapportering af fund af pesticidrester i frugt og grønt, så resultaterne er lettilgængelig og lette at anvende for avlerne og konsulenterne i en indsats for at minimere indholdet af pesticidrester i dansk frugt og grønt.
3. Iværksættelse af kontrollerede sprøjteforsøg i samarbejde med avlerne med henblik på at udvikle forebyggelses- og behandlingsstrategier, som ikke kun sikrer en god effekt, men også de lavest mulige restindhold i frugt og grønt.
4. Gennemførelse af Fødevarestyrelsens analyser af pesticidrester i dansk frugt og grønt, så de kan spores tilbage til den enkelte avler, således at de kan benyttes i avlernes og deres konsulenter arbejde for at minimere indholdet af pesticidrester i afgrøder.

5. En styrket indsats i Miljøstyrelsen for en hurtig godkendelse af nye pesticider, der giver færre pesticidrester og som er mindre miljø- og sundhedsskadelige. Godkendelsesfristen på 10 år skal være overholdt ved udgangen af 2006 for de pesticider, der findes i frugt og grønt og ved udgangen af 2007 for de øvrige pesticider.
6. Alle erhvervsmæssige avlere af frugt og grønt skal udarbejde en handlingsplan, der både minimerer indholdet af pesticidrester i frugt og grønt og reducerer pesticidforbruget og indsende den til Plantedirektoratet sammen med deres sprøjtejournal.
7. Udarbejdelse af nye dyrkningsvejledninger for frugt og grønt, der fokuserer på, hvordan indholdet af pesticidrester kan minimeres, og hvordan pesticidforbruget kan reduceres.
8. Indførelse af obligatorisk kontrol af sprøjteudstyr i gartneri og frugtavl. Kontrollen skal både omfatte egenkontrol og stikprøvekontrol af alle sprøjte typer.
9. Fastsættelse af miljøstandarder for sprøjteudstyr og iværksættelse af undersøgelser af sprøjteudstyrets betydning for indholdet af pesticidrester i frugt og grønt.

Ad 1:

Det fremgår af Kirsten Jensen Udvalgets rapport", at der ikke findes statistik, der præcist belyser pesticidanvendelsen i gartneri, frugtavl, væksthuse og planteskoler, og at udvalget har forsøgt at belyse pesticidanvendelsen gennem enkelte forbrugerundersøgelser, men at de ikke har været tilstrækkelige til at give et præcist billede. Udvalget anbefalede derfor, at pesticidanvendelsen i gartneri og frugtavl løbende kortlægges. Dette er ikke sket. I Sveriges Bekæmpelsesmiddelstatistik findes der oplysninger om pesticidforbruget i frugt og grønt.

Ad 2:

Det er vigtigt for avlerne og deres konsulenter, at der bliver let adgang til oplysninger om fund af pesticidrester både i form af oplysning om fund i de forskellige typer af frugt og grønt og i hvilket omfang de enkelte pesticider har givet anledning til fund af pesticidrester.

Ad 3:

Det fremgår endvidere af Kirsten Jensen Udvalgets rapport, at situationen er den, at der ved ansøgning om godkendelse af midler til gartneri og frugtavl enten foreligger ingen eller kun få danske forsøg, der belyser sammenhængen mellem mængden af pesticid, der anvendes og det resulterende restindhold i afgrøden. Godkendelsen sker derfor i stigende grad på basis af forsøg udført i de lande, der har de største arealer af de pågældende kulturer, typisk Tyskland, Holland eller England, så muligheden for at vurdere doseringen specifikt under danske forhold er sjældent til stede.

Mere konkret viden om sammenhænge mellem dansk sprøjtepraksis og de resulterende forekomster vil kunne opnås gennem kontrollerede forsøg. Udvalget finder derfor, at der er behov for at genoptage og videreføre det arbejde med kontrollerede sprøjteforsøg, som blev indstillet midt i 80'erne. Dette vil skabe mulighed for at foretage justeringer af dansk "God landbrugsmæssig praksis" i retning af behandlingsstrategier, som ikke kun sikrer en god effekt, men også sikrer de lavest mulige restindhold i den høstede afgrøde.

Ad 4:

Fødevarestyrelsens analyser af pesticidrester i dansk frugt og grønt bliver i dag ikke anvendt til at udvikle behandlingsstrategier, der kan minimere indholdet af pesticidrester i dansk frugt og grønt. Analyserne bør gennemføres, så den enkelte avler kan informeres om fund og ikke-fund af pesticidrester og dermed benytte analyserne som et redskab til at vurdere, om der er behov for ændrede behandlingsstrategier, kontrol af sprøjteudstyr m.m.

Ad 5:

Avlerne kritiserer Miljøstyrelsen for at være for langsom til at vurdere nye pesticider, der eventuelt vil kunne reducere indholdet af pesticidrester og være mindre skadelige for sundheden og miljøet. Samtidig overholder Miljøstyrelsen ikke fristen på 10 år for revurdering af godkendte sprøjtemidler. Der er derfor behov for en styrket indsats fra Miljøstyrelsen, som samtidig vil kunne øge avlernes motivation for at gøre en indsats for at minimere indholdet af pesticidrester i frugt og grønt

Ad 6:

Sprøjtejournalen er i dag alene et redskab til at synliggøre pesticidforbruget for avleren, og det er frivilligt at udarbejde pesticidreduktionsplaner på bedriftsniveau. Der er i dag ca. 4.000 landbrugsbedrifter, der har udarbejdet pesticidreduktionsplaner, men ingen gartnerier og frugtavlere. Alle gartnerier og frugtavlere bør indberette deres sprøjtejournal til plantedirektoratet eller fødevarestyrelsen og en handlingsplan, der redegør for indsatsen for at minimere indholdet af pesticidrester i frugt og grønt og reducere pesticidforbruget. De indberettede sprøjtejournaler og handlingsplaner skal anvendes til at belyse, om der er behov for en yderligere indsats og til udvikling af behandlingsstrategier, der minimerer restindholdet i frugt og grønt og reducerer pesticidforbruget.

Ad 7:

Pesticidplan 2004-2009 indebærer, at der for hver enkelt hovedafgrøde vil blive udarbejdet dyrkningsvejledninger (datablade) med konkrete anvisninger til avlerne om, hvordan og hvor meget at pesticidforbruget kan reduceres. De dyrkningsvejledninger for frugt og grønt, der på den baggrund er udarbejdet i 2005 af Danmarks Landbrugsrådgivning, Landscentret, indeholder ikke konkrete anvisninger til avlerne om, hvor meget pesticidforbruget kan reduceres og omtaler stort set ikke problemerne med pesticidrester. Der er derfor behov for nogle nye dyrkningsvejledninger, der sætter fokus på minimering af pesticidresterne og hvordan pesticidforbruget kan reduceres.

Ad 8:

Plantedirektoratet har i 2005 fundet større eller mindre fejl i 61% af de undersøgte marksprøjter. Plantedirektoratets eftersyn af sprøjteudstyr skal sikre, at sprøjteudstyret fungerer korrekt og omfatter bl.a. kontrol af tryk, utætheder, indstilling af dyser, sprøjtebom, ventiler m.m. Plantedirektoratet har ikke udstyr til at kontrollere, om der er fejl ved de tågesprøjter, der anvendes i frugtplantager. Det er givet, at god sprøjte teknik ved behandlingen spiller en afgørende rolle for restindholdets størrelse.

I Tyskland er regelmæssig kontrol af sprøjter obligatorisk og gælder både marksprøjter og specialsprøjter til f.eks. frugtavl. I Norge gælder der særlige krav til sprøjteudstyrets kvalitet (marksprøjter og tågesprøjter). Reglerne er mere vidtgående og skrappe, end hvad der er fastsat i Danmark. I Finland er der obligatorisk test af sprøjter hvert femte år i forbindelse med erhvervelse / fornyelse af sprøjtecertifikat.

Der er ikke hjemmel i den danske lovgivning til, at Plantedirektoratet kan sanktionere jordbrugere, hvis sprøjteudstyr ikke lever op til miljøstandarderne. Loven omfatter alene bestemmelser om at sprøjteudstyr skal gennemgå eftersyn. I forbindelse med eftersynet oplyser Plantedirektoratet jordbrugeren om konstaterede mangler ved udstyret, men det har ikke mulighed for sanktionsmæssig opfølgning.

Ad 9:

Det fremgår af Kirsten Jensen Udvalgets rapport, at mange undersøgelser har vist, at der er stor variation i indholdet af pesticidrester efter behandling af frugt og grønt. Den store variation kan

næppe skyldes andet end uensartet fordeling af sprøjtevæske i kulturen. Det er derfor også vigtigt at få belyst, hvordan variationen kan minimeres bl.a. ved at fastsætte miljøstandarder for sprøjteudstyret.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Kopi er sendt til Fødevareminister Hans Chr. Schmidt, Minister for Familie- og Forbrugeranliggender, Lars Barfoed, Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg samt Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.